

- בהקשר לכל הנקודות, שצוינו במאמר, מוצע, שהתמחיר יהיה מבוסס על העקרונות הבאים:
- (א) גישה עקבית לאורך השנים;
- (ב) להמנע מלכלול רווחי נייר אינפלציוניים כל עוד לא מומשו;
- (ג) אינ להתחשב בעיתוי של זרמי המזומנים (ההשוואה בין רפתות תיעשה רק באיזור וההשוואה בין הענפים תיעשה תוך לקיחת גורם זה בחשבון);
- (ד) יחושב מחיר הון נומינלי שולי על ערך הקניה של מלאי בעלי-חיים ומזון (עדיף למנוע מהמשק הסתבכות כספית כתוצאה מהצגה מוטעית של המקורות מאשר הצגה מוטעית במקצת של ההישג הכלכלי);
- (ה) החזר ההון יחושב לפי העלות המשוערכת של הנכסים;
- (ו) מחירי ההעברה בין השלוחות ישתנו מספר פעמים בשנה בהתאם למחיר השוק;
- (ז) מחירי המזון המשקי יהיו המחירים הבין-אזוריים, שיתנו ביטוי נכון למחיר האל-טרנטיבי;
- (ח) אפשרות לבדד, עד כמה שניתן, את הגורמים המשפיעים על הרווחיות ולהש-וותם מדי שנה.
- רפי בנתור**
 "חשב", היחידה
 הבין-קיבוצית
 להדרכת כלכלית

הרפת בגעש

להלן נתונים על גידול עדר החולבות במשך מספר שנים:

מס' חולבות	השנה *
82	1963
84	1964
100	1965
111	1966
124	1967
129	1968
128	1969
142	1970
148	1971
193	1972
221	1973
277	1974
303	1975

* בחודש אוקטובר של כל שנה.

כוונתנו היתה להגיע בשנה הקרובה לכ-400 חולבות, אולם בעקבות הטלת המכסות לייצור חלב לא רק שהעדר לא יוכל לגדול, אלא שקיימת

רצוי לסכם את מצב הרפת בשנים האחרונות ולנסות לתת תמונה על התפתחות הענף בשנים אלו.

המאפיין באופן בולט את הענף בפרק זמן זה — 4—5 השנים האחרונות — הוא הגידול הניכר במספר החולבות בעדר, וכתוצאה מכך בתפוקת החלב. להלן סיכום ייצור החלב בשנים האחרונות:

השנה	הייצור בליטרים
69/70	727,900
70/71	859,000
71/72	1,114,700
72/73	1,301,100
73/74	1,539,700
74/75	2,150,000

בפרק זמן זה היו שתי תקופות של "קפיצות" בייצור החלב: בשנת 71/72 חל גידול של כ-35% לעומת השנה הקודמת ובשנת 74/75 היה גידול של כ-40%. צריך להעיר, שהגידול בייצור החלב הושג ללא גידול במספר ימי העבודה ובהוצאות לשכלולים במערכת ההזנה והחליבה של העדר.

68 ממחלת השחפת, דבר שגרם למעשה לחיסול מרבית העדר. בחורף 73/74 סבלנו גם מהת-קפה קשה של אנפלוסמוסיס, שנגרמה על-ידי ריבוי קרציות בבקר. כיום, מצב בריאותו של העדר תקין, ולפי דעות כל המומחים והמבקרים מראה הפרות נאה.

בשטחים אחרים של בריאות העדר, כגון ההת-עברות, דלקות העטין וכו', המצב תקין ובמסגרת הממוצעים המקובלים בארץ.

הבניה התרכזה בשנים האחרונות בעיקר בשי-פורים בעדר החולבות. גבנו הקוראלים החדשים, שיטה חדשה וזולה יותר להחזקת חולבות, ואף מתאימה יותר. עם סיום הקוראל החדש האחרון אנחנו יכולים להגיע לעדר של 400 חולבות. נעשו שיפורים רציניים בדרכי הגישה, נבנו שבילים להובלת הפרות למכון החליבה, חצרות בטון בדיר העגלות ונבנה גם מחסן-מתבן לאכסונם של חמרי הזנה שונים, כגון פולפה וכופתיות אספסת וכותנה, הדורשים שמירה קפדנית. המבנה הזה הוכיח את יעילותו וכדאיותו מאז שנכנס לשימוש. נבנתה גם מערכת תעלות לריכוז הזבל מהקו-ראלים ולמניעת זרימתו לאיזור המגורים. צמודה אליה עומדת התחנה לתערובת, המרכיזה את כל המכלים, שהיו פזורים בעבר בפרטות השונות. המטרה היא לאפשר חלוקה מכנית של התערובת על-ידי רכישת עגלה מדגם „יפעת“.

כ-80% מהמזונות המואבסים ברפת הם קנויים, כולל תערובות שונות, גרעיני כותנה, רקיקי אספסת, פולפה סלק סוכר וקליפות תפוזים. רק תחמיצי תירס, או לפעמים ירק חרפי, למילוי בורות התחמיץ מיוצרים במשק. המשק מספק, בעיקר, את השחת מגידול הבטנים ותחמיצי החור-רף, וקיים שטח קבוע של 90 דונם רודוס, גידול המנצל את מי הביוב של המשק.

בשנה שחלפה נעשה ניסיון רציני להכניס ללוח ההזנה את תחמיץ התירס, ולמרות שהבורות לא-כ-סון לא היו מתאימים ביותר, הניסיון הצדיק את עצמו. ההוכחה לכך היא העליה בתנובת החלב אשר חלה עם השימוש בו. עם בניית הבור החדש ליד החממה צפויים שיפור ניכר בטיב התחמיץ והפחתה במחירו, מאחר ויקטן הפחת. בכל אופן, אנו נתחיל בתקופה הקרובה בשימוש נרחב בתירס

אפשרות שאף יקטן. אם נביא בחשבון עליה בתנובת החלב הממוצעת לחולבת בדומה לשנה החולפת, נצטרך להסתפק בעדר של כ-280 חול-בות בלבד. הגענו גם למיצוי האפשרויות במכון החליבה, ועד לבניית מכון חדש נצטרך להקפיא את מספר החולבות.

עם שיפור שיטות ההזנה וגם — ובעיקר — בעקבות הדרכה מעולה בשטח זה, חלה עלייה בתנובת החלב הממוצעת לחולבת בעדר.

השנה	התנובה לפרה, ק"ג
69/70	6,350
70/71	6,420
71/72	6,400
72/73	6,562
73/74	6,813
74/75	7,350

לפי הסיכומים הראשונים של השנה הנוכחית קיים סיכוי סביר, שנסיים את השנה בתנובת חלב של 8,000 ק"ג לפרה בעדר. בעקבות ההקפאה בגידול העדר נגביר את הסלקציה, דבר שלמעשה לא עשינו בשנים האחרונות, היות ומדיניות הענף היתה להגדיל את העדר ולייצר כמות יותר גדולה של חלב. מדיניות זו הצדיקה את עצמה לאור העובדה, שבחדשים האחרונים הוטלו מגבלות על הייצור. כך הבטחנו לעצמנו כ„גג“ אפשרי את הכמות שיצרנו בשנה שעברה. בו בזמן משקים רבים יאלצו להפחית כמויות של מאות אלפי ליטרים מייצורם. גם לנו צפויה השנה העברה של יותר מ-200 אלף ליטר.

נקודת התורפה בעדר היתה התמותה הגבוהה של הגידול הרך — עגלות ועגלים עד גיל שבוע — ולפני שנה הגענו עד 30% תמותה. הסיבות המכריעות היו, כנראה, כניסתם למשק של זנים חדשים של חיידקים בעקבות הקניה המוגברת של בקר מבחוץ ותנאים לא מתאימים להחזקת הוולדות. עם הפסקת קניית בקר מבחוץ והוספת שיפורים קטנים בהחזקת הגידול חלה בחדשים האחרונים הפחתה ניכרת בתמותת ולדות, ולמעשה חזרנו למספרים המקובלים בכל משק. בנוגע לחולבות — העדר סבל קשות בשנת

כיום עומדת על הפרק לדיון ולהחלטה תכנית אב לרפת, שמחובתה להשיב על צרכי הענף ב-10 השנים הקרובות. הבעיה המרכזית היא בנייתו של מכון חליבה חדש. זאת השקעה רצינית, שתגיע ללא ספק לסכום של חצי מיליון לירות או יותר, ומטרתה לשרת רפת גדולה ומתפתחת. אנו מקווים, שתקופת ההגבלות בייצור החלב תהיה עבורנו תקופה חולפת, שצריכת החלב בארץ תעלה בעתיד ושהרפת תמשיך להיות בין הענפים החקלאיים המרכזיים של הקיבוץ.

ראיית הרפת כענף גדול ומרכזי במשק, המתבסס על טכנולוגיה מפותחת בכל השטחים, כגון מיכון והזנה, והדורש רמה גבוהה של טיפול בבעלי החיים, מחייבת כיום, ותחייב עוד יותר בעתיד, הכשרה מתמדת של צוות עובדים המסוגל להתמודד בהצלחה עם משימות אלה.

שבתאי אבני

גיש

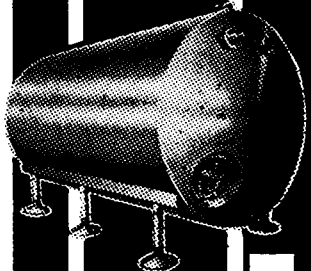
כירק עיקרי בהזנת החולבות, גם בצורה טריה וגם כירק לתחמיץ. אז נוכל להפסיק לחלוטין את גידול הרודוס, שאינו מתאים לדרישות ההזנה של עדר בעל תנובה גבוהה.

בגלל חוסר מקום מתאים בעבר לגידול עגלות, והצורך הדחוף להגדיל את עדר החולבות על מנת להגדיל את ייצור החלב, הגענו לגיבוש הצעה לגדל חלק מהעגלות שלנו מחוץ לבית. התקשרנו עם מושבניק מרשפון והעברנו אליו 50 עגלות, אשר תחזורנה לרפת במצב של 4-5 חדשי הריון. עם הטלת מכסות הייצור נעצר למעשה הפיתוח המזורז של הענף. הברירה העומדת כיום לפנינו היא, למעשה, לנסות וליעל את ייצור כמות החלב שבזכותנו לשווק. זאת ניתן לעשות על ידי שיפור שיטות ההזנה וניצול כל התקדמות טכנולוגית בשטחים אלה. התקדמות זו תשפר בסופו של הדבר את תנאי העבודה של העובד ותוסיף לרווחיות הענף.

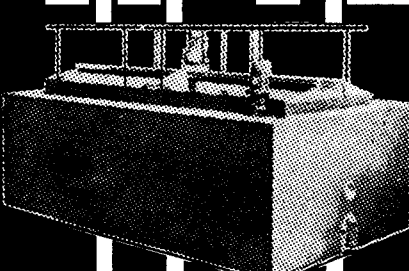
למחלבות קיבוציות ומושביות

לשרות משקי החלב

חרושת פלדות בע"מ
עין חרוד מאוחד
טל. 065-81641-2
משרד מכירות:
רח' היסין 9 ת"א
טלפון: 28 23 69



כלדות



מצנן לוחות בני מלוחות פלדת אל-חלד לצינור מהיר של החלב

יוזמים בנכחים
מ 4,000 ליטר עד 8,000 ליטר מתאימים באופן מיוחד לתחנות איסוף חלב בהן נדרש קירור של כמויות גדולות

למשקי חלב גדולים בקיבוצים

מיכלי חלב בקירור ישיר בגדלים 8,000, 12,000 ועד 20,000 ליטר